

Amendement: Behoud wat nodig is voor een aantrekkelijke stad

De gemeenteraad van Dordrecht, in vergadering bijeen op 15 juli 2025, behandelend het agendapunt Perspectiefnota 2026;

besluit:

1. Het project Stadspark (onderdeel van de Agenda Dordt 2030) te stoppen en het resterende bedrag van de reserve (afgerond € 45 miljoen) te storten in:
 - a. de Algemene Reserve € 7.525.000;
 - b. de Reserve nieuw beleid 2026-2029 € 37.475.000.
2. De Perspectiefnota als volgt te wijzigen:

	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo PPN	-	-	-	-	35
Groen depot schrappen		-	30	30	30
Schrappen ombuigingen		-1.025	-2.450	-3.125	-4.200
Ophogen ombuigingen		650	1.945	2.905	3.485
Schrappen Reserve sociaal fonds		-	330	670	1.000
Niet verhogen OZB		-	-490	-980	-1.470
Vrijval reserve stadspark	45.000				
Storing ratio ineens in 2025	-7.525				
Vervallen aanvullen ratio PPN26	2.485	1.620	3.420	-	-
Reserve nieuw beleid 2026-2029	-37.475				
Saldo na Amendement	2.485	1.245	2.785	-500	-1.120
Dekken uit positieve uitkomsten 2025 en 26	-	-	-	500	1.155
Saldo na inzet reserve ombuigingen	2.485	1.245	2.785	-	35

Ondertekening:

Korte samenvatting van het amendement

Het project Stadspark wordt gestopt.

De nog resterende reserve van € 45 miljoen wordt voor € 7.5 miljoen gebruikt om de algemene reserve te verhogen, zodat de vereiste 1% weerstandsratio in één keer wordt hersteld.

De overblijvende € 37.5 wordt gereserveerd voor nieuw beleid 2026-2029 zonder dat we dit concreet invullen. Dat laten we aan de nieuwe raad na maart 2026.

In de Perspectiefnota wordt de algemene reserve in 3 jaar op niveau gebracht. Dat is door de eenmalig storting niet meer nodig, waardoor er in de jaren 2025 t/m 2027 ruimte ontstaat.

Die ruimte gebruiken we om een aantal bezuinigingen te schrappen of gewijzigd op te nemen.

Zo schrappen we bijv. het niet indexeren van gemeentelijke subsidies in 2026, het verkleinen van het budget voor evenementen, de voorgestelde bezuiniging op de bibliotheek en vervallen de extra verhogingen van de afvalstoffenheffing en de OZB voor woningen en bedrijven.

Voor zover er dan nog geld over is reserveren we dit om een relatief klein tekort in de jaren 2028 en 2029 te dekken.

Toelichting algemeen

Vanwege het zgn. ravijnjaar zou de gemeente vanaf 2026 jaarlijks een veel lagere bijdrage krijgen van het rijk. Bij de Voorjaarsnota heeft het rijk dit deels bijgesteld, maar ook dan is er volgens de Perspectiefnota een bezuiniging nodig van € 4.425.000 (2026) oplopend tot € 15.195.000 (2029).

De bezuinigingen behelzen niet alleen voorstellen om doelmatiger te werken, maar ook voor onze inwoners ingrijpende maatregelen. Daarmee wordt de eigen doelstelling van het college, het zijn van een aantrekkelijke stad voor de huidige en toekomstige inwoners, deels te niet gedaan.

Voorbeelden hiervan:

- het vervallen van de indexatie van de gemeentelijke subsidies in 2026;
- het verhogen van de afvalstoffenheffing t.b.v. handhaving;
- het verlagen van het budget voor evenementen;
- het verlagen van het budget voor participatieplekken;
- het verlagen van het budget voor bibliotheken;
- het bezuinigen op cultuur;
- het boven de inflatiecorrectie verhogen van het tarief voor de OZB vanaf 2027.

Voor de huidige collegeperiode is een Politiek Akkoord gesloten, waarin vanaf 2023 een aantal belangrijke voorzieningen zijn vastgelegd, zoals bijv. het armoedebelief, het minimabeleid, het bomenonderhoud, de leefbaarheid en veiligheid van wijken, de Dordtpas, gratis en met korting OV voor minima en 65-plussers en geen hondenbelasting.

Allemaal zaken die structureel goed zijn voor de stad, maar waarvan het college slechts geld regelde t/m 2026. Gevolg is dat we binnen een jaar opnieuw zullen moeten bezuinigen.

In dit amendement regelen we dat zaken die nodig zijn voor een aantrekkelijke stad niet weg worden bezuinigd en dat er geld is om belangrijke dingen uit het huidige Politiek Akkoord ook na 2026 te kunnen voortzetten. Welke punten we uit het huidige Politiek Akkoord vanaf 2026 voortzetten laten we aan de nieuwe raad.

Daarom nu geen concrete invulling, maar wel de financiële ruimte ervoor geregeld. Dit doen we niet door weer op allerlei uitgaven van de gemeente te bezuinigen of inkomsten te verhogen, maar door één grote stap te zetten, namelijk het stoppen met het project Stadspark.

Het Stadspark is één van de projecten uit de Agenda Dordt 2030. Hiervoor is in 2021 uit de Eneco-gelden € 55 miljoen vrijgemaakt, waarvan nu nog € 45 miljoen over is.

Het betreft een door Mecanoo bedacht plan (in de verkiezingsprogramma's 2018 noemde geen enkele partij dit idee) met als doel een centrale aantrekkelijke verblijfplaats te maken die voor iedere Dordtenaar bereikbaar en toegankelijk is.

Overigens wordt het Stadspark in de verkiezingsprogramma's van 2022 alleen door de VVD, het CDA en de PvdD genoemd. De eerste twee spreken over een plek om te sporten (fietsen, wandelen, skaten, etc.) en de recreëren (bijv. picknicken). De PvdD noemt het Stadspark voor een ecologische verbinding onder de N3 en over het spoor.

Het is dus vooral een project bedacht door externen zonder dat erom is gevraagd dan wel dat het specifiek aandacht krijgt binnen de politiek partijen in Dordrecht. Ook als je er met inwoners over praat, weet vrijwel niemand wat ermee wordt bedoeld. Als ze horen wat het gaat kosten vinden ze dat verspilling van geld.

Het Stadspark levert alleen een maatschappelijk rendement op: een toename van het woongenot. Dit uit zich dan volgens de businesscase in een hogere WOZ waarde voor de woningen in Dordrecht. Maar zowel in 2021, voorafgaand aan de vaststelling van het plan, als recent is op vragen van de SP aangegeven dat dit niet leidt tot een hogere OZB opbrengst. Immers het tarief wordt bepaald door de gewenste opbrengst (meestal die van het vorige jaar + inflatiecorrectie) te delen door de totale WOZ waarde. Als laatst genoemde extra stijgt door een hoger woongenot zal het tarief dalen. Voor de opbrengst is er daarom geen effect.

In de recent ontvangen Tussenevaluatie van de Agenda Dordt 2030 staat: 'Omdat het programma met financiële uitdagingen komt, lijken deze maatregelen nu al niet meer haalbaar'. Kortom beter nu gestopt dan pas als we nog eens vele miljoenen hebben uitgegeven. Daarom wordt voorgesteld het project Stadspark onmiddellijk te stoppen.

Daar de weerstandratio onder de 1.0 zit, zal de ratio eerst op dit niveau gebracht moeten worden voor de voor het Stadspark gereserveerde middelen een andere bestemming kunnen krijgen. Dit betreft een bedrag van € 7.525.000.

De resterende € 37.475.000 kan ingezet worden voor een echt aantrekkelijk stad door vorming van de Reserve nieuw beleid 2026-2029. De nieuwe raad kan hiertoe na maart 2026 invulling aan geven.

Daarbij is het uiteraard mogelijk dat enkele in het Stadspark voorziene onderdelen toch uitgevoerd moeten worden.

Er kan gemeentelijk geld nodig zijn om de gewenste 30% sociale woningbouw in het Maasterras, waartoe de raad besloot, te kunnen dekken.

Voortzetting van afspraken uit het huidige Politiek Akkoord zal vanaf 2027 van geld moeten worden voorzien.

En tenslotte dienen zich na de verkiezingen ongetwijfeld nieuwe zaken aan waarvoor geld nodig is.

Toelichting groendepot schrappen

Vanwege het Stadspark is er in de Perspectiefnota rekening gehouden met het verplaatsen van het Groendepot. Op zich vreemd, want kosten voortvloeiende uit het project Stadspark horen betaald te worden uit het project. Nu het Stadspark in dit amendement wordt gestopt, kan de verplaatsing van het Groendepot vervallen.

Toelichting schrappen ombuigingen

		2026	2027	2028	2029
		bedragen x € 1000			
0.2.7	Gemeentelijke subsidies niet indexeren in 2026	-900	-900	-900	-900
1.2.1	Dienstverlening	0	-50	-50	-50
2.2.3	Kosten handhaving in afvalstoffenheffing	-125	-125	-125	-125
2.2.6	Verkleinen budget evenementensubsidies en meerkosten doorberekenen	0	-50	-100	-150
2.2.10	Stoppen controle opkoopbescherming	0	-40	-40	-40
4.2.1	Meer participatieplekken	0	-200	-200	-200
4.2.21	Algemene voorziening huishoudelijke ondersteuning	0	-350	-725	-1.250
4.2.22	Algemene voorziening scootmobielen en deelscootmobielen	0	-500	-750	-1.250
5.2.5	Bibliotheek: sluiting van 1 of meerdere locaties	0	-140	-140	-140
7.2.3	Beheer en onderhoud woonwagenlocaties	0	-95	-95	-95
	Totaal	-1.025	-2.450	-3.125	-4.200

- 2.2.3: Het is niet uit te leggen dat bewoners die correct hun afval aanbieden moeten betalen voor degenen die dat niet doen. Handhaving moet er juist voor zorgen dat afval niet onjuist wordt aangeboden.
- 2.2.10: Een regeling handhaven, maar de controle afschaffen is in feite het einde van deze regeling.
- 4.2.1: Dit betreft een bezuiniging op een zeer kwetsbare groep die een betekenisvolle bijdrage levert aan de samenleving. We vinden het niet verantwoord hiermee te stoppen.
- 4.2.21 en 4.2.22 Betreft regelingen waar de gemeente voornemens is om een eigen bijdrage te gaan vragen. Ter compensatie voor mensen die het niet kunnen betalen wordt voor compensatie een deel van de geraamde opbrengst gereserveerd. Een omslachtige regeling die veel uitvoerings- en controlekosten met zich meebrengt en tot ongenoegen leidt bij mensen die veelal problemen genoeg hebben. Ook is niet in te schatten wat het effect wordt als er landelijk voor de WMO een inkomensafhankelijke bijdrage wordt ingevoerd. Daarom schrappen we beide voorstellen en de daarmee verband houdende reservering.
- 7.2.3: Zoals bij heel veel zaken die geprivatiseerd worden, blijkt de beoogde besparing niet gehaald te worden. Wij vrezen dat privatisering leidt tot hogere beheerskosten voor de bewoners en minder onderhoud.

- Overige nummers: passen niet in een beleid voor een aantrekkelijke stad voor de huidige en toekomstige inwoners. Deze voorzieningen willen we daarom ongewijzigd in stand houden.

Toelichting opheffen ombuigingen

		2026	2027	2028	2029
		bedragen x € 1000			
0.2.1	Organisatie bedrag volgens PPN	500 100	1.330 250	2.170 750	3.000 1.000
1.2.4	Terugbrengen regionaal economische taken Drechtsteden bedrag volgens PPN	200 200	1.000 400	2.000 400	2.000 400
2.2.9	Culturele sector bedrag volgens PPN	0 0	150 400	150 830	150 830
4.2.14	(Top)sportevenementen (geen sportuitblinkers en -congres) bedrag volgens PPN	0 0	90 35	90 35	90 35
4.2.15	Minder inzetten op promotie sport bedrag volgens PPN	0 0	60 0	60 0	60 0
5.2.2	Ondernemersfonds: ondernemers aan het stuur bedrag volgens PPN	100 0	200 0	200 0	200 0
7.2.1	Beheer en gebruik vastgoed bedrag volgens PPN	150 0	250 50	300 50	300 50
	Totaal	950	3.080	4.970	5.800
	Bedrag volgens PPN	300	1.135	2.065	2.315
	Totaal	650	1.945	2.905	3.485

- 0.2.1: In de ambtelijke lijst was een oplopende reeks (200/500/1000/1500) opgenomen. Dit is maar deels overgenomen in de Perspectiefnota. In het amendement verhogen we de bedragen gefaseerd met € 2 miljoen ten opzichte van de Perspectiefnota (iets meer dan in de ambtelijke voorstellen). De invulling laten we aan het college/presidium maar we noemen wel enkele opties.

In 2024 werd aan het OCD ruim € 750.000 betaald voor hun werkzaamheden voor de gemeente Dordrecht. Door kritisch te zijn op de onderwerpen zou aanzienlijk bespaard kunnen worden op onderzoekskosten.

In de vorige raadsperiode deed de Rekenkamer onderzoek naar communicatie en stelde vast dat de gemeente jaarlijks € 1,5 tot € 4,0 miljoen uitgeeft aan communicatie. Het juiste bedrag kon niet worden vastgesteld. Ook nu blijkt uit de antwoorden op technische vragen dat er geen inzicht is te geven in de kosten voor communicatie. Als communicatie beperkt wordt tot de wettelijke taken moet hierop een aanzienlijke besparing mogelijk zijn bij college en raad. De huidige medewerkers kunnen ingezet worden voor taken die nu door ingehuurd personeel worden verricht.

Als we bijdragen van de bevolking vragen, moeten we ook kijken naar de eigen organisatie (griffie) in relatie tot de wettelijk taak die er is.

Waar we ruim 8% inhuur begroten wordt in de praktijk zelfs meer dan 20% van de loonsom betaald aan ingehuurd personeel (begrotingstechnisch geen voordeel; wel bij de jaarrekening).

- 1.2.4: De gemeente draagt € 2 miljoen per jaar bij. Kijkend naar de verslaglegging van de Smart Delta en de nu pas ontvangen begroting 2025 blijkt dat het geld deels opgaat aan communicatie en lobby. We stellen voor dit vanaf 2026 af te bouwen en er vanaf 2028 mee te stoppen.
- 2.2.9: Voor een aantrekkelijk stad is cultuur een belangrijk onderdeel. We beperken de bezuiniging daarom tot dezelfde bedragen als hierna voor sport (4.2.14 en 4.2.15).
- 4.2.14: In de ambtelijke voorstellen was een bezuiniging opgenomen voor (top)sportevenementen. Wij kiezen ervoor om geld in te zetten voor onze eigen sportverenigingen.
- 4.2.15: In de ambtelijke voorstellen was een bezuiniging opgenomen voor sportpromotie. Wij nemen die over om andere bezuinigingen op sport en gemeentelijke subsidies achterwege te kunnen laten.
- 5.2.2 en 7.2.1: De in de ambtelijke voorstellen opgenomen bezuiniging is niet in de Perspectiefnota verwerkt. De reden voor het op zich goed onderbouwde voorstel ontbreekt. Daarom voeren wij de bezuiniging weer op.

Toelichting schrappen Reserve sociaal fonds

Zie de toelichting bij schrappen ombuigingen 4.2.21 en 4.2.22.

Toelichting niet verhogen OZB

Onder het huidige beleid wordt de OZB alleen voor de inflatie gecorrigeerd. Het college stelt vanaf 2027 een extra tariefsverhoging voor. Dat is in strijd met het al jarenlang gevoerde beleid om de opbrengst alleen voor de inflatie te corrigeren. Daarom schrappen we deze maatregel.

Toelichting vrijval reserve Stadspark

Betreft het resterende bedrag van deze reserve die vrijkomt door het stoppen van dit project.

Toelichting storting ratio en vervallen aanvulling ratio

In de Perspectiefnota wordt de weerstandratio in 3 jaren weer op 1% gebracht.

Het gaat om een bedrag van € 7.525.000.

Volgens de voorschriften mag je geen nieuwe reserve worden voor de ratio 1% is. Daarom wordt in plaats van de aanvulling in 2025, 2026 en 2027 de 1% in 2025 in één keer gerealiseerd.

Toelichting reserve Nieuw beleid 2026-2029

Betreft het restant van de reserve Stadspark van € 45.000.000 verminderd met de storting van € 7.525.000 in de algemene reserve om het weerstandratio op 1% te brengen.

De resterende € 37.475.00 kan worden aangewend zoals beschreven in de laatste alinea bij toelichting algemeen.

Uitkomst amendement

Uitkomst 2025	positief € 2.485.000
Uitkomst 2026	positief € 1.245.000
Uitkomst 2027	positief € <u>2.785.000</u>
Totaal over	positief € 6.515.000

Uitkomst 2028	negatief € 500.000
Uitkomst 2029	negatief € <u>1.155.000</u>
Totaal tekort	negatief € 1.655.000

Het bedrag dat de eerste 3 jaar ontstaat, wordt gereserveerd om in de 2 daarop volgende jaren een sluitende begroting te krijgen. Dit mag volgens het provinciaal toezicht gedurende maximaal 4 jaar. Er is daarom nog voldoende ruimte om zowel in 2030 als in 2031 nogmaals € 1.155.000 in te zetten om de begroting van die jaren sluitend te maken.

Een andere voorwaarde vanuit het toezicht is dat het geld dat maximaal 4 jaar uit de reserve wordt gehaald aan een bepaald beleidsdoel moet zijn gekoppeld. Dat beleidsdoel zou kunnen zijn de algemene voorziening scootmobielen en deelscootmobielen.

Concreet betekent dit dat het hiervoor benodigde budget in 2028 van € 750.000 voor € 500.000 uit de gereserveerde middelen wordt gedekt en het benodigde jaarlijkse budget van € 1.250.000 in de jaren 2029 t/m 2031 jaarlijks voor € 1.155.000 wordt gedekt uit de reserve. Vanaf 2032 zal er dan nieuwe dekking aangewezen moeten worden. Overigens is dit geen nieuwe werkwijze, want dit is ook toegepast bij het Politiek Akkoord 2022-2026, waardoor voor de onderdelen van dit akkoord (zie bijlage 5 bij de Perspectiefnota 'incidentele middelen Politiek Akkoord 2022-2026') er vanaf 2027 geen budget meer is.